

Crna Gora
Ministarstvo pravde

Adresa: Vuka Karadžića 3,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 407 515
www.gov.me/mpa

Br: 06-040/24-11481/2

7. novembar 2024.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
Nacrt zakona o izmjenama i dopunama
Krivičnog zakonika

Vrijeme trajanja javne rasprave: 20 dana

Način sprovođenje javne rasprave: Ministarstvo pravde je dana 15. oktobra 2024. godine uputilo poziv za javnu raspravu građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, političkim subjektima, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim zainteresovanim organizacijama i zajednicama da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore. Javni poziv podrazumijeva dostavljanje sugestija, primjedbi i komentara u pisanom ili elektronskom obliku u roku od 20 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva pravde i portalu e-uprave, odnosno do 4. novembra 2024. godine.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Jelena Grdinić, generalna direktorica Direktorata za krivično i građansko zakonodavstvo,
- Ana Čubranović, samostalna savjetnica u Direkciji za krivično zakonodavstvo.

Rezime dostavljenih sugestija, primjedba i komentara, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

R.br.	Podnosilac sugestije, primjedbe, komentara	Sugestija, primjedba, komentar	Odgovor na sugestiju, primjedbu, komentar
1.	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	U okviru člana 142, GLAVA TRINAESTA, koji se odnosi na značenje izraza u Zakoniku, potrebno je dodati sve ključne pojmove koji se navode u Zakoniku, uključujući posebno pojmove: „uračunljivost, nehat, čuvanje u zdravstvenoj ustanovi, rehabilitacija (zakonska i sudska), teško zdravstveno stanje, tjelesne smetnje i nemoćno lice“.	Predlog se ne prihvata. Naime, predlaže se da se instituti koji su definisani u Opštem dijelu daju u značenju zakonskih izraza (član 142), predlog nije prihvatljiv zbog pravila nomotehnike odnosno pravila pisanja zakonskih normi. Opisom instituta iz Opšteg dijela u članu 142 pojmovi određenih krivičnih djela morali bi se unijeti i

			na taj način bi se izgubila svrha samog zakonika.
2.	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	<p>U okviru KZ, u članu 14, riječi: „duševne bolesti, privremene duševne poremećenosti, zaostalog duševnog razvoja ili druge teže duševne poremećenosti“ zamjenjuju se riječima: „privremenog, povremenog ili trajnog mentalnog oboljenja, afektivnog stanja, intelektualnog invaliditeta ili drugog teškog mentalnog ili intelektualnog oštećenja“.</p> <p>...</p> <p>U skladu sa navedenim, potrebno je na svakom mjestu, u daljem tekstu Zakonika, na kojem se koriste ovi pojmovi, ili neki od ovih pojmova, iste izmijeniti na gore predloženi način. Takođe, smatramo da termine „narkoman“ i „alkoholičar“ treba zamijeniti terminima „korisnik psihoaktivnih supstanci“ ili direktno „korisnik droga/korisnik alkohola“ na svakom mjestu u Zakoniku, na kojima se pominju ovi pojmovi.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Dostavljeni predlozi se ne mogu prihvatiti jer isti ne koriste u krivično-pravnoj terminologiji.</p> <p>Kada je u pitanju terminologija, nije prihvatljiv ni predlog da se pojmovi koji su u krivičnom pravu uobičajeni zamijene laičkim pojmovima sa obrazloženjem da su postojeći pojmovi omalovažavajući i diskriminatorni prema licima sa invaliditetom (npr. kod neuračunljivosti). Kada bi to, bilo prihvaćeno, nastala bi konfuzija u kojoj ne bi moglo biti govora ni o elementarnoj pravnoj sigurnosti i pravnoj jednakosti. Uostalom, i neki pojmovi koji se predlažu, djeluju uvredljivo (npr. intelektualna invalidnost – u zemljama u kojima postoji krivično djelo uvrede smatra se da je izjavom da je neko „intelektualni invalid“ ostvareno biće tog krivičnog djela).</p>
3.	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	<p>U okviru člana 36a, koji se odnosi na kaznu zatvora koja se izvršava u prostorijama za stanovanje, treba izuzeti krivična djela počinjena protiv braka i porodice, odnosno djela nasilja u porodici i partnerskog nasilja.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Ovim predlogom se predlaže da se uvede безусловna zabrana izricanje kazne kućnog zatvora za krivična djela protiv braka i porodice. No, ne navodi se nijedan argument tome u prilog, tj. zašto bi trebalo isključiti primjenu ovakvog načina izvršavanja kazne zatvora ako osuđeni i žrtva ne žive zajedno, tj. u istim prostorijama za stanovanje.</p> <p>Cilj postojećeg isključenja primjene ovog modaliteta kazne zatvora jeste da se zaštiti žrtva krivičnog djela. Zašto bi, na primjer, nekome ko živi odvojeno od lica koje je</p>

			dužan da izdržava, bilo zabranjeno da izdržava kaznu zatvora na ovaj način? Kod nekih krivičnih djela iz ove glave, pitanje je da li ima opravdanja i za postojeću zabranu a kamoli za apsolutnu zabranu koja se predlaže (npr. službeno lice koje omogućuje zaključenje nedozvoljenog braka ili životnog partnerstva).
4.	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	<p>Pored propisivanja krivičnog djela: prinudna sterilizacija u članu 151b, potrebno je propisati i novo krivično djelo: Sterilizacija u ustanovama zatvorenog tipa (151c).</p> <p>Član 151c</p> <p>(1) Ko izvrši sterilizaciju drugog lica u ustanovama zatvorenog tipa (rezidencijalnim ustanovama) u cilju onemogućavanja njegove reprodukcije, kazniće se zatvorom od dvije do osam godina.</p> <p>(2) Ko djelo iz stava 1 ovog člana učini prema djetetu, kazniće se zatvorom od četiri do deset godina.</p> <p>(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila smrt lica prema kome je djelo izvršeno, učinilac će se kazniti zatvorom od deset do petnaest godina.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Ovo iz razloga da bi se ovo protivpravno ponašanje propisalo kao posebno krivično djelo mora postojati detaljna analiza stanja u praksi.</p>
5.	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	U okviru člana 168a, stav 1, koji se odnosi na proganjanje, osim već navedenih pojmova; „život, zdravlje, tijelo ili način života“, dodati pojam „tjelesni ili duševni integritet“	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Naime, pod pojmovima život, zdravlje, tijelo ili način života, podrazumijevaju se i tjelesni ili duševni integritet.</p>
6.	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	U okviru člana 197 treba proširiti obredbe na način što će se propisati zabrana iznošenja ličnih i porodičnih prilika u situacijama kada nastupi smrt žrtava ili izvršilaca krivičnih djela, konkretno od strane predstavnika/ca institucija sistema i medija.	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Naime, članom 197 Iznošenje ličnih i porodičnih prilika u stavu 1 propisano je da ko iznosi ili pronosi štogod iz ličnog ili porodičnog života nekog lica što može škoditi njegovoj časti ili ugledu, kazniće se</p>

			<p>novčanom kaznom od tri hiljade do deset hiljada eura.</p> <p>Pod terminom nekog lića, podrazumijeva se i kada je nastupila smrt nekog lića.</p>
7.	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	<p>U članu 205, mijenja se stav 1, na način da glasi: Ko nad drugim izvrši obljubu ili sa njim izjednačen čin iskoristivši stanje tog lića usljed kojeg ono nije sposobno za otpor, kazniće se zatvorom od dvije do 10 godina.</p> <p>U stavu 2 je osim izvršenja krivičnog djela prema maloljetniku, potrebno dodati i intelektualni invaliditet kao osnov za kaznu zatvora u navedenom trajanju, na način da odredba glasi: Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda nemoćnog lića ili ako je djelo izvršeno od strane više lića ili na naročito svirep ili naročito ponižavajući način ili je učinjeno prema maloljetniku ili licu sa intelektualnim invaliditetom ili je djelo imalo za posljedicu trudnoću, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>U teoriji i sudskoj praksi je sporno da li uopšte podvesti pod osnovni oblik krivičnog djela slućajeve kada je u pitanju lakša duševna zaostalost (a nikako da postoji teži oblik). Upravo suprotno od onoga što se želi postići predlozima, inkriminisanje seksualnog odnosa sa licima koja su duševno zaostala znaći negiranje njihovog prava na seksualni život. To je stav koji je postao dominantan u teoriji i krivičnom zakonodavstvu evropskih zemalja.</p>
8.	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	<p>U članu 211c, stav 3 rijeći „kojim se želi povrijediti dostojanstvo nekog lića ili grupe lića“ mijenjaju se rijećima „kojim se vrijeđa dostojanstvo nekog lića ili grupe lića“, tako da stav glasi:</p> <p>Seksualno uznemiravanje, u smislu ovog člana, je svaki oblik neželjenog verbalnog, neverbalnog ili fizićkog ponašanja seksualne prirode, kojim se vrijeđa dostojanstvo nekog lića ili grupe lića, odnosno kojim se postiže takav učinak, a naroćito kad takvo ponašanje izaziva strah ili stvara neprijateljsko, ponižavajuće, zastrašuj uće, degradirajuće ili uvredljivo okruženje.</p>	<p>Predlog se prihvata</p> <p>Sugestija je uvršćena u Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivićnog zakonika Crne Gore, koji se nalazi u Evropskoj komisiji od 13. juna 2024. godine, i u odnosu na koji se se oćekuju sugestije.</p>
9.	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	<p>U članu 219, stav 1 pored roditelja, usvojioca, staratelja, dodati i „hranitelja“.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Pod terminom drugo lice podrazumijeva se i hranitelj.</p>

10.	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	U članu 221 dodati tačku 2 koji glasi: „Ako se izdržavanje iz stava 1 tačka 1 odnosi na izdržavanje djeteta s invaliditetom, odgovorno lice za izdržavanje kazniče se novčanom kaznom u većem iznosu ili zatvorom do pet godina. Tačke 2, 3. i 4. postaju tačke 3, 4. i 5.	Predlog je već propisan članom 221 stav 1. Propisani kazneni rasponi krivičnih djela (u odnosu na sva lica) moraju biti međusobno usklađeni te se ne mogu propisivati iste kazne za krivična djela koja nijesu iste težine.
11.	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	U okviru GLAVE PETNAESTE koja se odnosi na krivična djela protiv sloboda i prava čovjeka i građanina, propisati i krivična djela koja se odnose na: - uskraćivanje, onemogućavanje i ograničavanje kretanja osoba s invaliditetom, uskraćivanjem korišćenja pomagala, opreme, pružanja asistencije i drugih vidova pomoći koje je lice koje vrši navedene radnje dužno pružiti, - vršenje prisilnog medicinskog tretmana, ograničavanjem ili davanjem medikamenta, lijekova ili drugih medicinskih sredstava, - uskraćivanje prihoda i imovine osobi s invaliditetom.	Predlog se ne prihvata. Već propisano Krivičnim Crne Gore zakonikom članom 162, isto predstavlja dio zakonskog opisa krivičnog djela protivpravnog oduzimanja slobode: „ili mu na drugi način protivpravno oduzme ili ograniči slobodu kretanja“.
12.	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	U okviru GLAVE ČETRNAESTE koja se odnosi na krivična djela protiv života i tijela, u okviru člana 150, treba propisati i krivična djela nedozvoljenog prekida trudnoće koja se odnose na žene s invaliditetom.	Predlog se ne prihvata. Već propisano Krivičnim Crne Gore zakonikom članom 150 (Nedozvoljen prekid trudnoće).
13.	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	U okviru POSEBNOG DIJELA, GLAVE ČETRNAESTE koja se odnosi na krivična djela protiv života i tijela, ozbiljno preispitati granice najniže zatvorske kazne.	Predlog se ne prihvata. Propisani kazneni rasponi krivičnih djela moraju biti međusobno usklađeni te se ne mogu propisivati iste kazne za krivična djela koja nijesu iste težine.
14.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	Stav 2 mijenja se i glasi: Ako djelo iz stava 1 ovog člana izvrši službeno lice u vršenju službe ili bilo koje drugo lice koje djeluje u službenom svojstvu ili je djelo izvršeno uz njihov izričiti ili prećutni pristanak ili ako je službeno lice ili bilo koje drugo lice koje djeluje u službenom svojstvu podstrekavalo drugo lice na izvršenje djela iz stava	Predlog se ne prihvata. Predlog se ne prihvata iz razloga što Krivični zakonik Crne Gore poznaje termin službeno lice i isti predstavlja širok pojam. Predloženi termini nijesu u skladu sa terminima koji se koriste u krivičnom pravu.

		1 ovog člana, kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.	
15.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	Povreda ugleda Crne Gore član 198 briše se.	Predlog se ne prihvata. Predlog je bio predmet razmatranja na sastancima radne grupe za izradu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore, gdje je zaključeno da isti ne treba uvažiti.
16.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	Povreda ugleda naroda, manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica član 199 briše se.	Predlog se ne prihvata. Predlog je bio predmet razmatranja na sastancima radne grupe za izradu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore, gdje je zaključeno da isti ne treba uvažiti.
17.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	Povreda ugleda strane države ili međunarodne organizacije član 200 briše se.	Predlog se ne prihvata. Predlog je bio predmet razmatranja na sastancima radne grupe za izradu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore, gdje je zaključeno da isti ne treba uvažiti.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: **Podgorica, 7. novembar 2024. godine**

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrta zakona, odnosno strategije: **Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo.**

MINISTAR
mr Bojan Božović